

ὅσον ἄλλα πολλὰ, πασίγνωστα μὲν, δυσεξήγητα ὄμως. Τυφλὸς, παραδείγματος χάριν, ἐν πλήρει νηνεμία περιπατῶν, δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἐγγύτητα πραγμάτων διὰ τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον γεννᾷ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἡ ἀτμοσφαῖρα· ἡμεῖς αὐτοὶ ἐκ πείρας ἐβεβαιώθημεν, ὅτι τυφλὸς μὲ τὰ ὦτα κεκλεισμένα ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πότε μέγα τι ἀντικείμενον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἀκόμη καὶ ἐνῶ προσεφέρετο μὲ τσσαύτην βραδύτητα, ὥστε νὰ μὴ προξενῇ ἐπαισιθητὸν τι ρεῦμα τοῦ ἀέρος.

ΤΑ ὙΔΑΤΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

“ ΑΔΥΝΑΤΟΝ ἤθελεν εἶσθαι,” λέγει περιηγητὴς Ἄγγλος, “ νὰ ὑπάρξῃ μεγαλόπολις ἐπὶ τῆς τοποθεσίας τοῦ Βυζαντίου, ἂν ἡ τοῦ ὕδατος φυσικὴ ἔλλειψις δὲν εἶχεν ἀναπληρωθῆ διὰ τεχνητῶν μέσων. Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν μέσων τούτων εἶναι τὰ φρέατα καὶ αἱ κατ’ οἴκου δεξαμεναί, εἰς τὰς ὁποίας τὸ βρόχινον ὕδωρ συνάγεται τὸν χειμῶνα· ἀλλ’ ἔθνος ὁποῖον οἱ Τούρκοι, οἵτινες ἀπαιτοῦσι τὸ ὕδωρ καὶ φυσικῶς καὶ θρησκευτικῶς, καὶ διὰ νὰ πίνωσι καὶ διὰ νὰ λούωνται, ἐχρειάζοντο πολὺ ἀφθονωτέραν χορηγίαν· παρέχουσι δὲ ταύτην αἱ εἰς τὰ ὄρη κατασκευασθεῖσαι δεξαμεναὶ πλησίον τῶν αἰγιαλῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι οἱ τόποι τῶν ρυάκων καὶ τῶν βροχῶν· ὅπου δὲ ποτάμιον εὐρεθῆ τρέχον εἰς κοιλάδα ὅπως οὖν ὑψηλὴν, ἀνεγείρεται πρόχωμα περίξ τοῦ χαμηλοτέρου ἄκρου αὐτῆς, καὶ τὸ ὕδωρ ἐμποδιζόμενον τοιοῦτοτρόπως ὀπισθοδρομεῖ, καὶ συσσωρεύεται ἕως οὗ σχηματίζει μεγάλην, βαθεῖαν, καὶ τρίγωνον λίμνην. Τὸ πρόχωμα τοῦτο γενικῶς ἔχει τὸ πρόσωπον ἐκ μαρμάρου, ἐσκαπασμένου μὲ Ἀσιατικὰς γλυφὰς, καὶ φαίνεται πολλάκις ὡραῖον καὶ μεγαλοπρεπές. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν λόφων σωληνοειδεῖς κέραμοι διακομίζουσι τὸ ὕδωρ· ὁπότεν δὲ μεσολαβῆ κοιλάς, ἀνεγείρεται ὑδραγωγεῖον. Τινὰ τῶν ὑδραγωγείων τούτων συντείνουσι μεγάλως εἰς καλλωπισμὸν τῆς ἀγροτικῆς θέας.

Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822 διήγαγον πλησίον μιᾶς τῶν μεγίστων καὶ σημαντικωτάτων ἀπὸ τὰς δεξαμενὰς ταύτας. Ἐτυχε δὲ ἀνυδρον ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Ἀπὸ τῆς 4ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 2ας Νοεμβρίου δὲν εἶχε βρέξει σχεδὸν διόλου. Τὸ ὕδωρ ἐπομένως παραπολὺ ἐχαμήλωσε καὶ ἐθόλωσεν εἰς τὰς δεξαμενὰς, καὶ οἱ Τούρκοι ἔπεσον εἰς ἀνησυχίαν καὶ τρῶμον. Οἱ περὶ τὰ ὕδατα μηχανικοὶ ἐπέμψθησαν νὰ ἐξετάσωσιν· ἐγὼ δὲ τοὺς συνώδευσα εἰς τινὰς τῶν δεξαμενῶν· ἐμέτρησαν τὴν ποσότητα τοῦ ὕδατος, καὶ μόλις εὐρήκαν ἀρκετὸν εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς πόλεως διὰ δεκαπέντε ἡμέρας! Φαντάσου τὴν κατῆφειαν ἐπτακοσίων χιλιάδων λαοῦ, ἐπαπειλουμένων ἀπὸ ἔλλειψιν στοιχείου, ἀναγκαιοτάτου ὄχι μόνον εἰς οἰκιακὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς θρησκευτικὰς χρείας. Δήσεις προσεφέροντο εἰς τοὺς ναοὺς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐκυττάζετο ἐπιμελέστατα.—Τὸ ἀναλλοίωτον τῶν πραγμάτων εἰς τὰς χώρας ταύτας,

καὶ αἱ εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων γινόμεναι διασαφηνίσεις, μεγάλως εὐχαριστοῦσι πολλάκις τὸ πνεῦμα τοῦ περιέργου. Τὴν πλησίασιν τῆς βροχῆς προμηνύει ἐνταῦθα, ὡς ἐν τῇ Συρίᾳ, ἡ ἐμφάνισις μικροῦ, μαύρου, παχέος νέφους, ἐπικρεμαμένου εἰς τὸν Εὐξείνου ἢ τὴν Προποντιίδα. Δερβίσης στέκει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Γίγαντος ὄρους, καὶ ὁπότεν ἴδῃ νέφος, ἀναγγέλλει τὴν πλησίασιν του, ὡς ὁ Ἥλιος ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Καρμηλίου. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἀνέβην αὐτὸς ἐγὼ εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ παρετήρησα τὸν Δερβίσην ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς, καὶ “ Ἴδου νέφος μικρὸν, ὡς χεῖρ ἀνθρώπου, ἀνέβαινεν ἀπὸ τὴν θάλασσαν· καὶ ἔσπευσα νὰ καταβῶ, διὰ νὰ μὴ μὲ προφθάσῃ ἡ βροχὴ.” Τῶντι δὲ πάραυτα ἠκολούθησε, καὶ ἠσύχασαν οἱ Κωνσταντινουπολίται.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ μᾶς διδάσκει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, πόσον εἶναι ἀσθενὴς καὶ ἐπισηφαλὴς ἡ ἡμετέρα κατάστασις, ὁπότεν δὲν ἐφορᾷ ἡμᾶς ὁ ὀφθαλμὸς τῆς Προνοίας, καὶ δὲν μᾶς προφυλάττῃ ἡ χεῖρ Αὐτῆς ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς συμφορὰς, αἱ ὁποῖαι μᾶς περικυκλοῦσιν, ἔτοιμοι πάντοτε νὰ μᾶς καταπλακώσωσι. Μόλις κρίνει εὐλογον ὁ Παντοκράτωρ, εἰς δοκιμασίαν καὶ ἄσκησιν τοῦ ἐναρέτου Ἰώβ, νὰ ἀφαιρήσῃ τὸ περίξ αὐτοῦ ἔμφραγμα, καὶ ἀνθρώποι καὶ δαίμονες ἐφορῶσι κατὰ τῆς εὐδαιμονίας του. Ἄδικοι γείτονες ἀρπάξουσιν τὰ κτήματα, καὶ φονεύουσιν τοὺς δούλους του· πῦρ ἐξ οὐρανοῦ ἀναλίσκει τὰ ὑπολειφθέντα· ἄνεμος ἐκ τῆς ἐρήμου ἀνατρέπει τὸν οἶκον, ὅπου οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες ἐσυμποσίαζον, καὶ χάνει ὄλα τὰ τέκνα του εἰς τὸ μέσον τῶν ἐρειπίων. Ἐπομένως προσβάλλεται αὐτὸς προσωπικῶς, καὶ καλύπτουσι τὸ σῶμά του ἐξανθήματα καὶ ὀδυνηρὰ ἔλκη, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ ἴχνους τῶν ποδῶν. Καὶ ὁ πατριάρχης ἔγινε διαμιᾶς ἀτεκνος, ἄπορος, καὶ τεθλιμμένος, ὁ τὴν προτεραίαν διαβόητος καθ’ ὄλας τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ οἴκου του.

Αἱ συμφοραὶ τοῦ Ἰώβ ἦσαν τῶντι ἔκτακτοι. Ἄλλὰ πῶς ἔγιναν τοιαῦται; Μόνον ἐπειδὴ ὁ πάνσοφος Θεὸς εὐδόκησε νὰ παύσῃ πρὸς καιρὸν τὴν συνήθη αὐτοῦ προστασίαν, καὶ ἔχι ἐπειδὴ νέα δεινὰ προσκλήθησαν ἐκ τῆς ἀβύσσου νὰ τὸν βασανίσωσιν. Ὁ φόβος ὁ νυκτερινὸς, τὸ βέλος τὸ τὴν ἡμέραν πετώμενον, ὁ λοιμὸς ὁ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατῶν, ὁ ὄλεθρος ὁ φθειρῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν, πάντοτε στέκουν ἔτοιμα νὰ μᾶς προσβάλωσιν, ὡς προσέβαλον ἐκεῖνον, ἀλλ’ ὁ Παντοκράτωρ ἀναχαίττει τὴν ὀρμὴν των. Διότι αὐτοῦ εἶναι ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα.

Οἱ στοχασμοὶ οὗτοι ἐξ ἐνὸς μέρους δὲν συγχωροῦσι νὰ θαρρῶσώμεθα εἰς βραχίονα σαρκός· ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου ἀφαιροῦσι πᾶσαν δικαίαν βάσιν ἀνησυχίας, ἐνῶ ζῶμεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχωμεν τὸν Θεὸν φίλον ἡμῶν, χω-